

KOLIN HUVER

**SVE ŠTO
ME PODSEĆA
NA NJEGA**

Prevela
Dubravka Srećković Divković

Laguna

Naslov originala

Colleen Hoover

REMINDERS OF HIM

Copyright © 2022 by Colleen Hoover

Translation copyright © 2023 za srpsko izdanje, LAGUNA

Ova knjiga posvećena je Tasari.

PRVO POGLAVLJE

Kena

Ukraj puta se nalazi mali drveni krst zaboden u zemlju, a na njemu je napisan datum njegove smrti.

Skoti bi se zgrozio. Kladim se da ga je tu postavila njegova majka.

„Možete li da zaustavite?“

Vozač usporava i taksi staje. Izlazim i vraćam se do krsta. Drmam ga levo-desno da bih razbila zemlju oko njega, a onda ga čupam iz tla.

Da li je izdahnuo baš na tom mestu? Ili je izdahnuo na kolovozu?

Tokom preliminarne suđenja nisam obraćala pažnju na takve detalje. Kada je rečeno da je otpuzao nekoliko metara od kola, počela sam da pevušim kako ne bih čula više ništa što tužilac govori. A potom sam, da ne bih morala da slušam sve detalje ukoliko slučaj ode pred viši sud, izjavila da sam kriva.

Jer u suštini to i jesam bila.

Tačno je da ga nisam usmrtila svojim delima, ali neporecivo sam ga ubila svojim nedelovanjem.

Mislila sam da si mrtav, Skoti. Ali mrtvaci ne mogu da puze.

Vraćam se u taksi s tim krstom u ruci. Spuštam ga na zadnje sedište, do sebe, i čekam da vozač ponovo istera auto na put, ali on to ne čini. Okrznuvši ga pogledom u retrovizoru, vidim da pilji u mene, dignutih obrva.

„Krađa spomen-obeležja pored puta sigurno donosi neakvu lošu karmu. Sigurni ste da želite to da odnesete?“

Odvraćam pogled od njega i izgovaram laž. „Da. Ja sam ga tu i stavila.“ Dok skreće u kolovoznu traku, i dalje osećam kako pilji u mene.

Moj novi stan je odatle udaljen svega oko tri kilometra, ali u suprotnom smeru u odnosu na onaj u kom sam ranije živela. Nemam kola, pa sam zato odlučila da nađem stan bliže centru kako bih na posao mogla peške. Ako uopšte uspem da nađem neki posao. To će biti teško s obzirom na moj istorijat i nedostatak radnog iskustva. I na lošu karmu koju, ako je verovati taksisti, po svoj prilici upravo vučem sa sobom.

Krađa Skotijevog spomen-obeležja možda mi je i donela lošu karmu, ali mogla bi se odbraniti stavom da postavljanje spomen-obeležja nekom ko je jasno i glasno iskazao mržnju prema usputnim spomen-obeležjima takođe može doneti lošu karmu. Znala sam da je Grejs verovatno postavila nešto na mestu udesa i činilo mi se da dugujem Skotiju da to uklonim.

„Keš ili kartica?“, pita vozač.

Gledam u taksimetar i vadim iz novčanika gotovinu, uračunavši i napojnicu, te mu je pružam nakon što se parkirao. Zatim dohvatam svoj kofer i drveni krst koji sam upravo ukrala, izlazim iz taksija i krećem ka zgradi.

Moj novi stan se ne nalazi u nekom ogromnom kompleksu. Posredi je samostalna stambena jedinica gde je sa jedne strane napušten auto-plac, a sa druge prodavnica prehrambene robe. Prozor u prizemlju prekriva šperploča. Površina oko zgrade zasuta je limenkama od piva u različitim stadijumima raspadanja. Šutiram jednu limenku u stranu da mi se ne bi zaglavila među točkiće kofera.

Zgrada izgleda još gore nego što je izgledala onlajn, ali to sam i očekivala. Gazdarica me nije pitala čak ni kako se zovem kad sam je pozvala telefonom da proverim imaju li praznih stanova. Rekla je: „Uvek imamo praznih stanova. Ponesite gotovinu; ja sam u stanu broj jedan.“ I prekinula je vezu.

Kucam na vrata stana broj jedan. U prozoru je mačka koja pilji u mene. Toliko je nepomična da se već pitam nije li posredi statua, ali mačka trepće i odlazi šunjajući se.

Vrata se otvaraju i u mene odozdo gleda postarija sićušna žena iz koje izbija nezadovoljstvo. U kosi ima papilotne, a karmin joj se razmazao do nosa. „Ne treba mi ništa od tog što prodajete.“

Zurim u karmin, zapažajući da se razlio u borice što joj okružuju usta. „Zvala sam vas prošle nedelje u vezi sa stanom. Rekli ste da imate raspoloživ stan.“

Na njenom licu, smežuranom poput suve šljive, naglo se javlja izraz koji govori da me se setila. Ispušta zvuk *hm* dok me premerava od glave do pete. „Nisam očekivala da ćete tako izgledati.“

Ne znam kako da shvatim tu njenu opasku. Gledam naniže u svoje farmerke i majicu, a ona za to vreme odlazi sa vrata na nekoliko sekundi. Vraća se noseći torbicu s rajsferšlusom. „Petsto pedeset mesečno. Danas plaćate stanarinu za prvi i poslednji mesec.“

Odbrojavam novac i pružam joj ga. „Nema nikakvog ugovora?“

Smeje se i gura pare u torbicu. „Vi ste u stanu broj šest.“ Pokazuje prstom naviše. „To je tačno iznad mene, zato bez buke, ležem rano.“

„Šta od javnih usluga ulazi u cenu?“

„Voda i odnošenje smeća, ali struju plaćate sami. Trenutno je još uključena – imate tri dana da prijavite brojilo na svoje ime. Elektrodistribuciji uplaćujete depozit od dvesta pedeset.“

Sunce mu poljubim. Tri dana da stvorim dvesta pedeset dolara? Počinjem da preispitujem svoju odluku da se tako brzo

vratim u ovaj grad, ali kad su me pustili iz prelaznog privremenog smeštaja, imala sam dva izbora: da potrošim sav svoj novac pokušavajući da preživim u tom gradu ili da prevalim petsto kilometara i sve pare potrošim u ovom.

Draže mi je da budem u gradu u kom su svi oni ljudi koji su nekada bili povezani sa Skotijem.

Žena uzmiče za korak u svoj stan. „Dobro došli u *Rajske apartmane*. Čim se budete smestili, doneću vam jedno maće.“

Istog trenu spuštam šaku na njena vrata kako bih je sprečila da ih zatvori. „Čekajte malo. Šta rekoste? Maće?“

„Aha, *maće*. Kao mačka, samo manje.“

Odmičem se od vrata kao da će me to nekako zaštititi od ovog što je upravo izgovorila. „Nema potrebe, hvala. Ne želim maće.“

„Imam ih previše.“

„Ne želim maće“, ponavljam.

„Ko još ne želi maće?“

„Ja.“

Ljutito hukće, kao da je moj odgovor skroz-naskroz nerazuman. „Nudim vam dogovor“, kaže. „Nek struja ide još dve nedelje na moje ime ako uzmete maće.“ *Dođavola, kakva je ovo zgrada?* „U redu“, nastavlja, odgovarajući na moju ćutnju kao da je posredi neka pregovaračka taktika. „*Mesec dana*. Nek struja ide na moje ime čitavog ovog meseca ako uzmete jedno maće.“ Ulazi u stan, ali vrata ostavlja otvorena.

Uopšte ne želim maće, ali vredeće da uzmem i nekoliko mačića ukoliko neću morati da potrošim dvesta pedeset dolara na depozit za struju ovog meseca.

Pojavljuje se s malecnim crno-narandžastim maćetom. Spušta mi ga u šake. „Izvol’te. Ja sam Rut, ako vam nešto zatreba, ali gledajte da vam ništa ne zatreba.“ Opet kreće da zatvara vrata.

„Čekajte. Znete li da mi kažete gde bih mogla da nađem neku telefonsku govornicu?“

Cereka se. „Aha, samo se vratite u dve hiljade petu.“ Zatvara vrata dokraja.

Mače mjauče, ali to nije slatko mjaukanje. Više zvuči kao vapaj u pomoć. „U istom smo sasu i ti i ja“, mrmljam.

Polazim ka stepenicama noseći svoj kofer i svoje... mače. Možda je trebalo da izdržim još neki mesec, pa tek onda da se vratim ovamo. Radila sam i uspela da uštedim nešto malo više od dve hiljade dolara, ali veći deo tih para potrošila sam na preseljenje. Trebalo je više da uštedim. Šta ako ne nađem posao odmah? A sad sam sebi natovarila i obavezu da očuvam jedno mače u životu.

Život mi je upravo postao desetostruko teži nego što je bio juče.

Stižem do stana s mačetom, koje mi se čvrsto drži za majicu. Guram ključ u bravu i moram obema rukama da pritisnem vrata i nateram ključ da se obrne. Otvorivši vrata svog novog stana, zaustavljam disanje jer se bojim kako će u njemu mirisati.

Palim svetlo i gledam oko sebe, polako ispuštajući vazduh iz pluća. Nema nekog jakog mirisa. To je istovremeno i dobro i loše.

U dnevnoj sobi je kauč, ali doslovno samo on i postoji u njoj. Mala dnevna soba, još manja kuhinja, bez trpezarije. Bez spavaće sobe. Jednosoban stančić s plakarom i tako malim kupatilom da ve-ce šolja dodiruje kadu.

Raspad od stana. Rupčaga od četrdeset šest kvadrata, ali za mene je to korak naviše. Od četiri i po kvadrata ćelije koju sam delila s cimerkom i stanovanja u prelaznom privremenom smeštaju sa šest cimerki uznapredovala sam do stana od četrdeset šest kvadrata koji mogu da nazovem svojim.

Imam dvadeset šest godina, a prvi put negde zvanično stanujem sama. To me zastrašuje i ujedno ispunjava osećajem slobode.

Ne znam hoću li imati novca za taj stan i kad prođe prvih mesec dana, ali nameravam da pokušam. Pa makar se javila na svaki oglas za svaki posao kraj kojeg prođem.

Sopstveni stan samo će mi pripomoći da odbranim svoje pravo pred Landrijevim. Pokazaće da sam sada nezavisna. Iako ću tu nezavisnost s mukom ostvarivati.

Maće hoće da side, pa ga spuštam na pod u dnevnoj sobi. Ide tamo-amo, plače za nekim ko je ostao na donjem spratu. Osećam bol u grudima dok ga posmatram kako traži po uglovima neki izlaz odavde. Put do kuće. Put do majke, braće, sestara.

Sa tim crnim i narandžastim šarama izgleda kao bumbar ili neko čudo iz Noći veštica.

„Kakvo ime da ti damo?“

Znam da će po svoj prilici provesti nekoliko dana bez imena, dok ne budem dobro promislila. Ja vrlo ozbiljno shvatam odgovornost davanja imena. Kada sam poslednji put imala tu odgovornost da nadenem ime, shvatila sam je ozbiljnije od svega drugog dotad. Možda je to bilo i zato što mi je za sve ono vreme dok sam trudna sedela u ćeliji jedina razonoda bila da razmišljam o dečjim imenima.

Odabrala sam ime Dijem zato što sam znala da ću se opet zaputiti ovamo čim budem izašla na slobodu i da ću preduzeti sve što je u mojoj moći da je nađem.

I evo me ovde.

*Carpe diem.**

* Lat.: „ugrabi dan“, izraz koji znači da treba iskoristiti sadašnjost jer se ne zna šta sledeći dan nosi. Ime Dijem stoga bi značilo „dan“. (Prim. prev.)

DRUGO POGLAVLJE

Ledžer

Dok ulazim kamionetom u uličicu iza bara, primećujem da na noktima desne šake još imam lak. *Sranje*. Zaboravio sam da sam se sinoć igrao ulepšavanja s četvorogodišnjakinjom.

Makar mi se ta ljubičasta boja slaže s radnom košuljom.

Izlazim iz kamioneta; Roman baca džakove s đubretom u kontejner. Videvši kesicu za poklone u mojoj ruci, zna da je poklon za njega, pa se pruža da je preuzme. „Da pogađam. Šolja za kafu?“ Viri unutra.

Jeste šolja za kafu. Uvek je šolja za kafu.

Ne kaže „hvala“. Nikad ne kaže „hvala“.

Ne pominjemo naglas apstinenciju koju simbolišu te šolje, ali svakog petka mu kupim po jednu. Ova je devedeset šesta koju sam mu kupio.

Verovatno bi trebalo da prestanem s tim, budući da mu je stan već zatrpan šoljama za kafu, ali preduboko sam zagazio da bih sad odustao. Uskoro će biti sto nedelja otkako nije na tabletama, pa ima već neko vreme otkako sam čvrsto rešio kakvu ću mu šolju pokloniti kao stotu. Biće s logom *Denver Bronkosa*. Njegovog najneomiljenijeg tima.

Roman pokazuje ka zadnjem ulazu u bar. „Imamo unutra dvoje koji maltretiraju druge goste. Možda bi voleo da pripaziš na njih.“

To se ne dešava često. Obično ne moramo tako rano predveče da se natežemo s nemirnima. Nema još ni šest. „Gde sede?“

„Odmah do džuboksa.“ Pogled mu se zaustavlja na mojoj šaci. „Lepi ti nokti, brate.“

„Jelda?“ Dižem šaku i mrđam prstima. „Prilično ih je fino namazala s obzirom na to da ima četiri godine.“

Otvaram zadnja vrata i dočekuje me treštanje iz zvučnikâ: kreštavi zvuk *Agli kid Džoa* koji upravo upropašćuje moju najdražu pesmu.*

Nisu valjda.

Prolazim kroz kuhinju, stižem u bar i istog trena ih uočavam. Stoje pogrbljeni nad džuboksom. Tiho im prilazim i vidim nju kako bez prestanka ukucava ista četiri broja. Gledam im preko ramena u ekran, a oni se za to vreme kikoću kao nevaljala deca. Džuboks je podešen da pusti „*Cat's in the Cradle*“ trideset šest puta zaredom.

Nakašljam se. „Vama je ovo smešno? To što ćete me primorati da slušam istu pesmu narednih šest sati?“

Začuvši mi glas, moj otac se munjevito okreće. „Ledžeru.“ Privlači me u zagrljaj. Smrdi na pivo i motorno ulje. I možda na limetu? *Jesu li pijani?*

Majka se odmiče od džuboksa. „Pokušavali smo da ga popravimo. Nismo mi to uradili.“

„Ma taman posla da ste vi.“ Grlim je.

Nikad ne najave kad će doći. Samo banu, ostanu dan-dva-tri, i potom ponovo zбришу u svom kamionu sa kamp prikolicom.

* Originalna verzija pesme „*Cat's in the Cradle*“, u izvođenju Henrija Čejpina, mnogo je sentimentalnija i jedna je od kultnih pesama o odnosu roditelja i dece. (Prim. prev.)

Novo je, međutim, to što su se pojavili pijani. Osvrćem se i vidim da je Roman sad za šankom. Pokazujem prstom ka svojim roditeljima. „Jesi li im ovo ti uradio ili su ovakvi došli?“

Roman sleže ramenima. „Malo jedno, malo drugo.“

„Godišnjica nam je braka“, kaže moja majka. „Slavimo.“

„Nadam se da niste došli kolima.“

„Nismo“, odgovara otac. „Kola su nam zajedno s kamionom kod mehaničara na redovnom servisu, pa smo došli *Liftom**.“ Tapše me po obrazu. „Hteli smo da te vidimo, ali već dva sata te čekamo da se pojaviš, pa sad moramo da idemo jer smo gladni.“

„Upravo zato i treba da mi javite pre nego što svratite u grad. I ja imam svoj život.“

„Jesi li se setio da nam je godišnjica?“, pita otac.

„Smetnuo sam s uma. Izvini.“

„Jesam li ti rekao“, obraća se on mojoj majci. „Pare na sunce, Robin.“

Majka zavlači ruku u džep i pruža mu novčanicu od deset dolara.

Klade se maltene povodom svega živog. Povodom mog ljubavnog života. Kojih ću se praznika setiti. U vezi sa svačkom fudbalskom** utakmicom koju sam u životu odigrao. Ali gotovo sam potpuno ubeđen da već nekoliko godina šetaju tamo-amo istu novčanicu od deset dolara.

Otac diže praznu čašu i maše njom. „Daj još turu, šankeru.“

Prihvatam čašu. „A kako bi bilo da popijete po jednu vodu s ledom?“ Ostavljam ih kod džuboksa i prolazim iza šanka.

Dok točim dve čaše vode, u bar ulazi neka devojka, naizgled pomalo pogubljenja. Obazire se po prostoriji kao da nikada do sad nije bila tu, a onda opaža jednu praznu stolicu na drugom kraju šanka, na samom uglu, i polazi pravo ka njoj.

* Američka služba za organizovanje prevoza, radi po istom sistemu kao *Uber*. (Prim. prev.)

** Svuda u knjizi odnosi se na američki fudbal, tj. američku varijantu ragbija. (Prim. prev.)

Piljim u nju sve vreme dok korača kroz bar. Piljim tako predano da nehotice prepunjavam čaše i voda se razliva na sve strane. Grabim krpu i brišem baru koju sam napravio. Osvrnuvši se ka majci, vidim da gleda u tu devojkicu. Pa u mene. Pa u tu devojkicu.

Sranje. Samo mi još fali da proba da me smuva s mušterijom. Stalno pokušava da izigrava provodadžiku i kad je trezna, pa bolje da i ne zamišljam kakva bi postala ta njena sklonost posle nekoliko pića. Moram da ih uklonim odavde.

Nosim im vodu, potom dajem majci svoju kreditnu karticu. „Bilo bi dobro da odete do *Džejkove šnice* i večerate na moj račun. Idite peške da biste se usput otreznili.“

„Kako si ti fin!“ Dramatično se hvata za grudi i gleda u mog oca. „Bendži, stvarno smo ga divno vaspitali. Idemo da proslavimo svoje roditeljske sposobnosti uz pomoć njegove kreditne kartice.“

„Jesmo ga divno vaspitali“, saglasno uzvraća otac. „Trebalo bi još dece da imamo.“

„Menopauza, dušo. Pamtiš kad sam te mrzela čitavih godinu dana?“ Majka dohvata svoju tašnu i polaze odnoseći čaše s vodom.

„Mogli bismo da uzmemo i goveđi odrezak od rebara kad već on plaća“, mrmlja moj otac dok se udaljuje.

Ispuštam uzdah olakšanja i vraćam se do šanka. Ona devojkica sedi tiho šćućurena za uglom šanka i nešto piše u svesku. Roman trenutno nije za šankom, pa pretpostavljam da još niko nije zapisao njenu narudžbinu.

Vrlo bih joj se rado našao na usluzi.

„Izvolite, za šta ste?“, pitam je.

„Vodu i dijet-kolu, molila bih.“ Ne gleda u mene, pa se povlačim da bih joj doneo to što je naručila. Vraćam se s njenim pićem, a ona još piše u svesku. Upinjem se da makar virnem u to što piše, ali ona sklapa svesku i diže pogled. „Hvala...“

Zastaje usred rečenice, koja je, bar mi se čini, pokušaj da kaže *hvala vam*. Mrmlja reč *vam* i nabija cevčicu u usta.

Deluje kao da se usplahirila.

Hteo bih svašta da je pitam, na primer kako se zove i odakle je, ali budući da godinama posedujem ovaj lokal, naučio sam da zapitkivanje usamljenih ljudi u baru ume brzo da se pretvori u razgovore iz kojih moram da se čupam i rukama i nogama.

Ali većina ljudi koji ovamo dolaze ne zaokuplja mi pažnju tako kao što ju je zaokupila ona. Pokazujem ka njena dva pića i pitam: „Čekate još nekog?“

Privlači čaše bliže sebi. „Ne. Samo sam žedna.“ Više me ne gleda u oči, već se zavaljuje u naslon stolice uzimajući svesku i posvećujući joj punu pažnju.

Umem da shvatim sugestiju. Prelazim na drugi kraj šanka da bih joj pružio privatnost.

Roman se vraća iz kuhinje i pokazuje glavom u pravcu devojke. „Ko je ovo?“

„Ne znam, ali nema burmu na ruci, tako da nije tvoj tip.“

„Baš si duhovit.“

TREĆE POGLAVLJE

Kena

Dragi Skoti,

Onu staru knjižaru preobrazili su u bar. Možeš li da veruješ u to ludilo?

Da mi je znati šta je sa onim otomanom na kom smo sedeli svake nedelje.

Kunem ti se, kao da je čitav grad ogromna tabla za monopol, pa je posle tvoje smrti neko došao, uzeo i sve na njoj izmešao.

Ništa više nije isto. Sve mi izgleda nepoznato. Jedno dva sata sam šetkala po centru grada i sve to pokušavala da pojmem. Bila sam pošla u prodavnicu po namirnice, ali me je s puta skrenula klupa na kojoj smo često jeli sladoled. Sela sam i neko vreme posmatrala ljude.

U ovom gradu svi deluju krajnje bezbrižno. Ovdašnji ljudi samo švrčkaju kao da njihovi svetovi stoje uspravno – kao da neće svakog časa pasti sa pločnika i tresnuti na nebo. Prosto se kreću od trenutka do trenutka, nisu svesni čak ni majki koje tuda prolaze bez svojih ćerki.

Verovatno ne bi trebalo da sedim u baru, naročito ne prve večeri po povratku. Ne zato što imam problem sa

alkoholizmom. Ona jedna grozna noć bila je izuzetak. Ali ponajmanje mi treba da tvoji roditelji saznaju da sam svratila u bar pre nego što sam otišla do njih.

Međutim, mislila sam da je ovde još knjižara, a u knjižarama obično imaju kafu. Užasno sam se razočarala kad sam ušla, pošto mi je dan bio naporan, najpre putovanje ovamo autobusom, potom taksijem. Nadala sam se većoj količini kofeina nego što može da mi ga pruži dijet-kola.

Možda u ovom baru imaju i kafu. Nisam još pitala.

Verovatno ne bi trebalo ovo da ti pričam, i veruj mi na reč da će zadobiti smisao pre nego što budem završila pismo, ali jednom sam se poljubila sa zatvorskim čuvarom.

Uhvatili su nas i njega su premestili u drugu jedinicu, pa me je grizla savest što ga je naš poljubac uvalio u nepritliku. Ali razgovarao je sa mnom kao sa osobom, ne kao s brojem, i mada me nije privlačio, znala sam da ja privlačim njega, pa sam mu uzvratila istom merom kad se sagao da me poljubi. Na taj način sam mu rekla hvala i mislim da je on to znao, i nije mu smetalo. Bile su prošle dve godine otkako si me dodirivao ti, tako da sam mislila da ću osetiti nešto jače kad me je pritisnuo uza zid i stegao me za struk.

Tužno je bilo što nisam ništa osetila.

Ovo ti pričam zato što je imao ukus kafe, ali neke lepše vrste kafe od one zatvorske koju su služili zatvorenicama. Imao je ukus skupe kafe od osam dolara iz *Starbaksa*, s karamelom, šlagom i višnjom. Eto zašto sam se uporno ljubila s njim. Ne zato što sam uživala u poljupcu, ili u njemu, ili u njegovoj ruci na mom struku, nego zato što mi je nedostajala skupa kafa sa tim ukusima.

I ti. Nedostajali ste mi skupa kafa i ti.

Volim te.

Kena

* * *

„Jeste li za još po jednu?“, pita me šanker. Ima tetovaže koje mu se penju uz ruke i nestaju u rukavima košulje. Košulja mu je tamnoljubičasta; ta boja se u zatvoru ne viđa baš često.

O tome nikad nisam razmišljala dok sam bila tamo, ali zatvor je zaista sumoran i bezbojan, pa posle nekog vremena počneš da zaboravljaš kako drveće izgleda u jesen.

„Imate li kafu?“, pitam.

„Naravno. S pavlakom i šećerom?“

„Imate li karamel? I šlag?“

Prebacuje krpu preko ramena. „Nego šta. Sa sojinim, obranim, bademovim ili punomasnim mlekom?“

„S punomasnim.“

Šanker se smeje. „Šalio sam se. Ovo je bar; imam lončić sa skuvanom kafom koja stoji već četiri sata, a od izbora pavlaku, ili šećer, ili oboje, ili ni jedno ni drugo.“

Boja njegove košulje i način na koji mu ističe nijansu kože više ne ostavljaju utisak na mene. *Stoka*. „Prosto mi dajte bilo kakvu“, mrmljam.

Šanker odlazi da donese moju najprostiju zatvorsku kafu. Posmatram ga kako uzima lončić sa držača i prinosi ga nosu da ga omiriše. Krivi lice, a onda izručuje kafu u sudoperu. Odvrće česmu da ga napuni vodom i istovremeno toči još jedno pivo nekom tipu, pristavlja novu kafu i naporedo s time naplaćuje račun, osmehujući se taman dovoljno ali ne i previše.

Nikad nisam videla da se neko tako glatko kreće, kao da ima sedam ruku i tri mozga, i sve to koristi istovremeno. Hipnotično je kad posmatraš nekog ko dobro radi ono što radi.

Ne znam šta ja dobro radim. Ne znam ima li na ovom svetu ičega što bih ja mogla da obavljam naizgled bez napora.

Postoje neke stvari koje bih *htela* da radim valjano. Hoću da budem valjana majka. Svojoj budućoj deci, ali ponajviše ćerki koju sam već donela na svet. Hoću da imam dvorište u kom

moгу svašta da sadim. Nešto što će napredovati umesto da vene. Hoću da naučim da razgovaram s ljudima bez priželjkivanja da povučem svaku izgovorenu reč. Hoću da valjano osetim nešto kad mi muškarac dodiruje struk. Hoću da valjano živim. Hoću da živim naizgled bez napora, ali bar do ovog trenutka kod mene svaki aspekt života izgleda kao da je pretežak da se s njime izađe na kraj.

Pošto je kafa skuvana, šanker se lakim korakom vraća do mene. Dok mi puni šolju, gledam ga i ovog puta mi štaviše dopire do mozga ono što vidim. Tako je zgodan da bi devojka koja pokušava da dobije starateljstvo nad svojom ćerkom morala da se drži podalje od njega. Ima oči koje su videle neke stvari i šake koje su verovatno i raspalile ponekog muškarca.

Kosa mu je gipka isto koliko i pokreti. Dugački tamni pramenovi koji mu padaju preko očiju i kreću se u svakom smeru u kom se kreće i on. Ne dodiruje se po kosi; nije to uradio nijednom otkako sedim ovde. Prosto je pusti da ga ometa, ali povremeno zabaci glavu, najneprimetnijim pokretom, i kosa mu ode tamo kud treba. Gusta je, prilagodljiva, kosa u koju bih volela da uronim šake.

Šolja mi je sad puna kafe, ali on diže prst i izgovara: „Samo časak.“ Obrće se, otvara mini-frižider i iz njega vadi punomasno mleko. Sipa ga u šolju. Vraća mleko, otvara drugi frižider – *iznenađenje*, šlag. Poseže da uzme nešto iza svojih leđa, a njegova ruka, pošto se ponovo pojavila, drži jednu jedinu višnju, koju on pažljivo spušta odozgo na moj napitak. Pomer a šolju bliže meni i širi ruke kao da je upravo izveo čaroliju.

„Karamel nemam“, kaže. „Ovo je najbolje što sam mogao s obzirom na to da nismo kafeterija.“

Verovatno misli da je upravo napravio fenserajski napitak za neku razmaženicu koja je navikla da svakog dana pije kafu od pet dolara. Pojma nema koliko dugo nisam popila čestitu šolju kafe. Čak i svih onih meseci koje sam provela u prelaznom

smeštaju, devojkama iz zatvora sa zatvorskom prošlošću služili su zatvorsku kafu.

Plače mi se.

I *plačem*.

Čim je posvetio pažnju nekome na drugom kraju šanka, otpijam gutljaj svoje kafe, sklapam oči i plačem, zato što usrani život zna da bude užasno okrutan i bezdušan, i bezbroj puta poželim da raskrstim s njim, ali onda me trenuci poput ovog podsete da sreća nije neko trajno postignuće koje svi pokušavamo da ostvarimo u životu; da je ona nešto što se pojavi samo povremeno, ponekad u majušnim dozama koje nas hrane tek koliko da ne posustanemo.